

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábes poltőre agrareri hirdetőndő 10 fl., többzseri hirdetőndő 14 fl. — Hivatalos hirdetőndő minden sző 4 fl. — Hirdetőndő és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:		Feloldó szerkesztő:		A lap szelleml részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.
Egész évre	8 kor.	ÉLES KÁROLY.		
Fél évre	4 kor.	A kiadóknévében:		
Negyed évre	2 kor.	Lukonich Gábor dr. Bárdi György dr. Darnay Kálmán.		
Egyes szám ára 20 fillér.				

Piros pünkösöd napja.

Nagyfontosságú esemény emlékeztetére szentelt ünnep a mai nap; ama esemény ünnepe, a midőn az Üdvözítő által ígért Szentlélek a tanítványokra leszállott és betölté őket mindazon malasztok ajándékaival, amelyekre magasztos feladatuk teljesítésében szükségük volt.

„És én elküldöm Atyám ígérését (a Szentleket) reátok“, — mondá az Üdvözítő, midőn folszállott a menyekbe.

Az ígérést teljesült, mert a Szentlélek tízes nyelvek alakjában csakngyan leszállott e napon az apostolokra.

E tízes nyelvek jelképei voltak ama csodálatraméltó nyelvajándéknak, mely szerint a Szentlélektől eltelt apostolok, előttük eddig ismeretlen nyelven szólhattak hallgatóikhoz, akik teljesen megértették őket.

Megértették őket és beteltek ők is a Szentlélekkel, miként betellettek vele maguk az apostolok.

És lőn béke, egyetértés és szeretet az emberek között.

E nagyfontosságú esemény emlékére szentelt ünnep a piros pünkösöd napja.

Ma is pünkösöd van, a béke, az egyetértés, a szeretet ünnepe, a verőfényes, virágfakasztó májusban.

Pünkösöd és május! Mily kedves érzést keltő két fogalom, mely belopódzva a természet romlatlan gyermekének szívébe, ott harmoniába

egyestül és legméltóbb kifejezését képezi az igaz isteneszmének.

Még a természet is ünnepel e napon! Az erdők fáí, a ligetek bokrai, a reménység zöld színébe öltöztek, a mezők virágai feltárták illatos kelyheiket, a kis pacsirta pedig felszállt a magasba és onnan dicséri az Urat, a mindenek alkotóját. Óh, mert minden érzi a természetben, hogy ünnep van, a béke, az egyetértés, a szeretet ünnepe.

És ünnepel-e az ember, a természet e legtökéletesebb teremtménye? Van-e béke, egyetértés és szeretet lelkében és tud-e örülni e napon?

Hajdan, amikor még nem volt olyan „tökéletes“ — tudott. Ma már nem! Hajdan még Isten adományának tekintette a földi javakat, melyek csupán a létfontartás végett szükségesegek; ma saját esze, munkája, ügyessége eredményének, melyek a kényelem, a pompa és fényezés kielégítésére rendelvek. Hajdan erény volt a béke, az egymás iránti tisztelet és szeretet; ma már csak kopott frázisok.

Künn a természetben minden a régi, csak az embereknél megy az új rend szerint.

Valami sürü, nyomasztó köd nehezedett az emberiség lelkére, melyben a szeretet gyenge virágai nem tudnak kifejlődni; valami bideg fuvalom érintheté az emberek szívét, mely elfagyasztá a nemes erények virágait és az önzés, a képmutatás, a romlottság sivar temetőjévé változtatta azt.

Mily éles ellentét az anyatermészet és

sivar lelkü gyermeke: az ember — ünneplése között!

Amott viruló tavasz, emitt a sziv és lélek kietlen pusztasága; amott a misztikus csend, emitt profán uccai zaj; amott harmonikus összhang, emitt sértő diszsonancia; amott bájos egyszerűség, emitt hivalkodó pompa; amott az utolsó fűszálban is keresetlen természetesség, emitt még a tökéletesebbekben is álnok képmutatás és alakoskodás; amott béke és fenséges nyugalom, emitt ádáz harc és agyarkodás.

A kedves pünkösöd most is megjött pontosan, békét, egyetértést és örömet hirdetni az emberek között. Csakhogy az emberi sziv ma már nem az, ami volt régen; nem oly tiszta és romlatlan. Viharok dulkak benne s emésztő lángok törnek ki belőle, melyek megsemmisítéssel fenyegetik mindazokat az erényeket, melyeket az Üdvözítő a Szentlélek által az apostolok utján az emberiség fogékony lelkébe csepegtetett.

Ma is működnek az „apostolok“, csakhogy ezek a szent ügynek nem igazi apostolai.

Fáj kimondani is ezt a súlyos vádat, de hasztalan tagadnók, mikor ugy is tudja, ugy is látja mindenki. Vagy igaz apostol-e az, aki békét, egyetértést, erkölcsöt, felebaráti szeretetet és sok más nemes erényt hirdet és maga a megtestesült békétlenség, irgalmatlanság és erkölcstelenség?

Még nem is oly régen büszke tudattal mondhattuk: ime, jobbak vagyunk a földkerekség egyéb népeinél, mert mi nem ismerünk

Ünnepre.

Piros betűs nap, ritka vagy szívennek!
Fakó hétköznapokban élek én.
Rózsák nekem nem nyilnak, nem teremnek,
Csak egy-egy ábránd pünkösöd ünnepén.
Sivar országut lankasztó porában
Veritékezve a követ töröm,
S míg végkép el nem bágyadok — korábban
Nem permetez rám illatos öröm.

De a mikor már roskadozva sinylem
A Szaharának perzselő hevét:
Egy perc kibontja frissen, üde színben
Pünkösdi rózsám minden levelét.
Fáradt kezemből a pörölyt kiejtem,
Új vágyban új erővel hevülök;
Meddő tusám szomját elfelejtem,
S boldogság harmatában enyhülök.

Ez a te perced, költészetnek álma!
Ez a te álmod, lelkem ünnepe!
Hozzám a csend tündére mig leszálla,
Fehér virágosóval hinte be.
Fekszem hanyatt, búbajos béke ringat,
Az égre nézek mozdulatlanul;

Muzsám a szárnya lengő vágyaimnak,
Mind dallá lesz, mikorra visszahull.

Pünkösdi rózsá, ünnep a nyilásod!
Ihlet varázsa, pillanatnyi vagy . . .
Keresem, élet! kincsed, ha elásod;
Gyötörj valóddal, csak álmodni hagyj!
Verejtek s boldogság öntözője,
Az ünnepek piros betűje vér;
A zaj minél tovább tart messze tőle,
Az ünnep üdve annál többet ér!

Rudnyánszky Gyula.

Az irás művészete háromszáz év előtt.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

Napjainkban már alig akad valaki, s ha igen, csak a legidősebb emberek között, aki írni és olvasni ne tudna.

A hosszú fegyveres béke uralkodása alatt, mely korszakot csak ritkán és rövid időre szakítja meg egy-két háború: reáérünk és szükségét érezzük, hogy gyermekeinket az irás és olvasáson kezdve tanítsassuk.

A régi időkben, mikor török, tatár és labanc pusztított az országban és a lakosság legnagyobb része kardot forgatott; mikor napokra sem le-

betett kiszámítani: kell-e, nem-e és hova menekülni? ősünk bizony nem érték reá a betűvetésre, különösen nem a falusiak és kisvárosiak, kiknek biztossága legjobban veszélyeztetve volt.

A vármegyei tisztviselők között is kevés volt az írástudó; valahogy azért csak megvolt a világ.

Azt hiszem, hogy a legtöbbben kegyelettel gondolunk derék ősünkre, kik folyton üzve, elnyomva és hadakozva, szivós kitarással megtartották nekünk a hazát.

Igy érezve nem sértem meg tehát ezen kegyeletet, amikor családi levéltárunkból két darab 800 év előtt kelt okirattal igazolom azt az állításonkat, hogy tisztos ősünk bizony nem igen forgatták a pennát, s ha forgatták is elvétve, azt nem valami nagy ügyességgel cselekedték.

Anno 1606. 26 die July.

Mý giomorey nemes emberek az magunk szabad akaratunkból lettünk kezesek: Tudni ilyk ezek az szemeliek: Fenes János és Kys menyhartt és Tótósy Janos és Kustos Lenart és Kustos Balás és Söytörý Pál. Chete Mýklós: mi lettünk kezesek Nagy Mýhalýérti szaz magiar forentigh giómórey Ambrusné Aszovniomnak és flaynak giómórey Pálnak és giómórey giogynek ilý okal hogi ha valamikor az az Nagy Mýhalý el hadna az meghnevezett földes urakatt vagy Torveniell avagy azoni kyvol Boszusagaban mi kezesek

felforgató vizsalyt, mi mentve vagyunk e ragálytól. Ma már mese volna ilyet állítani; mert a métegy egyre terjedve, eljutott közénk is és — bár ne lenne úgy — befurakodott ebbe a mi egészségesnek hitt társadalmunkba is.

Álaptalok működnek közöttünk és sajnos, sok hívőre találunk.

De biztat bennünket a remény, hogy nem fognak diadalt aratni s hogy erejük előbb-utóbb megtörik a régi apostolok által megszilárdított erények szirtjein.

Azért, ha közelitenek feléd, hogy fényes igérettel téves utra vezessék józan eszedet és maszlagot hintsenek becsületes szivedbe, üzd el őket magadtól a Szentlélek segítségül hívása mellett, hogy lehelletük se fertőztesse meg a légkört. Ne adj hitelt szavuknak, mert álnokság lappang alattuk, mely edességgel elkábít, hogy keserű valóra ébresszen.

Magasztos ünnepeink, piros pünkösöd, légy üdvöz! Várva várunk minden évben, mert megifjodást, új életet, új reményeket hozasz nekünk. Balzsamot csöpögtetsz a fáradtak és ingadozók lelkébe, hogy új erőt merítsenek a lét küzdelmei közepette.

Piros pünkösöd napja, üdvözlünk tégedet!
Cs.

Forgácsok.

Alig van városunkban ucca, amelyben üres lakás nem akad. Az ablakon ott fityeg a hirdető cédula: *Es a lakás kiadó.* Ezek a cédulák megilletnék, hogy gyászkeretbe foglalják őket. Mert azt hirdetik, hogy városunkban nincs élet. A pangás évről-évre fokozódik. Intelligens ember, iparos, kereskedő bizony nem igen telepedik meg nálunk. Azért vannak az üres lakások és üzleti helyiségek fölös számmal. Pedig nincs ám valami túlságos sok kiadó lakás városunkban. De hát ami van, arra sem jelentkezik elég bérlő. Így esik meg, hogy egyes lakások éveken át *lakatlanok.*

No de bizzunk a jövőben. A városbáza zöld esztalánál pár év előtt hatalmas honboldogító asztalok merültek föl. Majd ha ezek megvalósulnak, eltűnnek az ablakokról is azok a hirdető cédulák.

Hát csak várja . . . várjatok!

Építkezés alig esik. Két-három évben alig akad egy. Minek? Hogy cédulát akasszanak az ablakra? A nagyobb átalakítás is ritka mint a fehér holló. Egy ilyen fehér holló most mégis jelentkezett. Orbán István nagy városba beillő ablakokkal látta el a polgári körben levő kávéházát. Óriási tükörüveg ablakok, hatalmas szellőztető készülékek, vas redőzzel. Szinte nagyvárosias arculatot nyert a kávéház. Diszjere

Tartozunk minden Por Pattvar nekul megh adny az szaz magiar forentott és ha zynthe megh nem akarnank adny tehatt egi varmegie Zolga byraja és eskuttie igazat tehesen nekik vagy iozagogbol vagy marhaiokbol: erol adgiok pecsetes levelunket kezunk Irásával ilien szemeliek elott. Palottaý Ferencz uram elott sýmegý fokapitan elott és Haný Balas elott Zala varmegiey zolga byro elott. Tulok Ferencz elott Tulok Myklos elott Korbey Istvan elott Parrag gergely elott Bakony gyogy elott es megh nekünk kezeseknek ugian itt Sýmegh varaban lett kezes Nagy gyogy Nagy Myhalyertt az Battiaertt ily okal hogy ha csak Nagy Myhaly megh nem allana eztt az vegezostt tehatt zynthe vgy foghasok Nagy gyogyott es marhaiatt kezunkhoz vehesok migh az szaz forentt ky nem telnek. Kelt Sýmegh varaban 26 die July Anno 1606.

(vagyis négy címeres pecsét).

Ano' 1606. 29-dik July.

Mý szolga Birak Fótónk ide Sómegre Törvenjekre ugi mint Barcza Istvan Beszprem varmegiei Feó szolgabiró, Lampert Istvan Vas varmegiei feó szolga biró, eskót Kaldy Mihály, ugyanazon varmegieban, Soldos Marton szolga biró Szala varmegiei, Hani Balas vice szolgabiró

válík a Kossuth Lajos-uccának. Most már a közönségen a sor, hogy méltányolja is az áldozatkészségét.

Ugy halljuk a Korona-szálló junius 1-vel gazdát cserél. Átveszi az eddigi főpincér. Azt is halljuk, hogy ő is alapos reformokat tervez. Nagy szükség is van erre. Lesz hát valami kis fizetési konkurencia. A vigécek sem lesznek kénytelenek, hogy Tapolcára zónázzanak ebédre, vacsorára és szállásra. Mert eddig Sümegen csinálták az üzleteket, de a napi költségeket Tapolcára vitték. Végső ideje, hogy a Korona-szálló hírhedségét jó hírnév váltsa fel. Majd meglátjuk, hány zsákkal telik.

Bárd.

H I R E K.

— **Szolgabiról áthelyezés.** A főispán Blaha Sándor szolgabirót Zalaszentgrótról Alsólendvára, az ujonan megválasztott Molnár János szolgabirót pedig Zalaszentgrótra helyezte át.

— **Kinevezés.** A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság Szabó Géza zalaszentgróti lakost a sümegi adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

— **Zalabéri új körjegyzővé** a nyugalomba vonult Bichler Dénes helyébe május 18-án d. e. 11 órakor a zalakoppányi jegyzőt, Martincsevics Istvánt egyhangulag megválasztották.

— **Magyar név.** Kiskoru Pfeifer Károly pacpai illetőségű zalaegerszegi lakos vezetéknévének *Fodor-ra* kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Államsegély.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a csáktornyai alsó foku ipariskola szükségleteinek fedezésére 1400 korona államsegély utalványozott ki.

— **Gazdasági tudósító.** A földmivelségi miniszter Elek Ernő nagykanizsai lakost Nagykanizsa r. t. vásos területére a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Tanítók gyűlése.** A Zalavármegyei Általános Tanítótestület *Muraközi Tanítóköre* f. hó 18-án tartotta rendes évi közgyűlését, melyen a tagokon kívül *Russicska* Kálmán dr. kir. tanfelügyelő és számos vendég is részt vett. A közgyűlést mise előzte meg, azután pedig *Gasparics* Márk ferencendű szerzetes és 1848-49-iki vértanúnak szobrát koszorúzták meg *Mencsey* Károly elnök hazafias szép beszéde kíséretében. A koszorúzás után az iskolába vonultak, ahol *Mencsey* Károly rövid visszapiantást vetve a XIX. század népiszkolai történetére, a megjelenteket üdvözölte s a gyűlést megnyitotta. *Szabó* Zsigmond dr. perlaki körorvos érdekes és tanulságos szabad előadást tartott a tanítók betegségeiről. *Zrinyi* Károly képzőintézeti tanár nagyhatású felolvasást tartott *Az iskola és az egyház a nemzeti ügy szolgálatában* címmel. Miut szomorú valóságot adja elő, hogy az iskola magyar nyelvi hatása a Muraközben elvész, mert az iskolából kikerült gyermekeknek nincs alkalmuk a magyar nyelvet gyakorolni, így ezt elfelejti. Sürgeti, hogy az egyház válllva dolgozzék az iskolával a magyar nyelv ápolásában. Másképp van Vasvármegyében, ahol a vendajkuak megmagyarosításában előjár

a papság. (Ki kell a Muraközt a zágrábi érsekségből kapcsolni. Szerk.) Ragyogó példákat idéz, Samassa érsek és Németh fölszentelt püspök tevékenységéből. A kérdéshez hozzászólt *Boldizsár* Béla perlaki tanító. Kiemelte a magyar tanítók sikeres működését a magyarosítás terén, majd ismertette *Bulics*, *Meszleny* és *Fircák* püspökök érdemeit a magyar nemzeti nevelés szolgálatában, akik az idegen ajku iskolákba és templomokba bevitték a magyar nyelvet. Különbözik az a nézete, hogy csakis a független magyar állam valósíthatja meg mindnyájunk édes álmát: az egységes magyar nemzetet. A közgyűlés az előadókhoz jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Az Eötvös-alapot *Brauner* Lajos, csáktornyai tanító ajánlotta lelkes beszédben a tagok figyelmébe. Több apróbb ügy elintézése után a tanítók társas ebédre gyűltek össze.

— **Jóváhagyás.** A Sümeg község kezelésében álló alapokról szóló alapítóleveleket a vármegye közgyűlése jóváhagyta.

— **Gazdasági gyűlés.** A sümegvidéki gazdasági választmány május 21-én gyűlést tartott. A gyűlésen *Szűcs* Zsigmond elnökölt. Jelen voltak: *Barcza* László, *Bogyay* Aurel, *Füzik* Gyula, *Gyömöre* Gáspár, *Gyömöre* János, *Hayden* Sándor, *Hácky* Kálmán, *Kardos* László, *Mojzer* József, *Pintér* Lajos, *Sugár* Jákó, *Sümegi* Tivadar, *Talabér* Károly és *Zathurecky* Márton. Elnök üdvözölvén a tagokat, a gyűlést megnyitotta. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után a földmivelségi miniszterhez az amerikai szőlőtelep segítése ügyében fölterjesztett kérvényt tudomásul vették. Hasonlóképpen tudomásul vették az anyaegyesületnek feleletét a gazdakör fölterjesztésére. E szerint az anyaegyesület elnöksége megokolja, hogy a folyó évben miért nem nyújthat segédelmet a köröknek, másrésztől kijelenti, hogy a zalaszentgróti állatkiállításban a gazdakört mellőzni nem csak nem akarta, hanem ezuttal a rendezésre is egyenesen megkéri. Ennek kapcsán értesítette a kört, hogy az állatdíjazásra a földmivelségi miniszter 300 koronát nyújt, az anyaegyesület pedig 100 koronát ad. A kiállítás szeptember 15-én lesz. A választmány tudomásul vette. Új rendes tagul *Tolnay* Kornélt az anyaegyesületnek ajánlják, pártoló tagokul beléptek *Barát* Sándor, *Reich* Ignác, *Varga* Károly csabrendeki, *Kohn* Izidor és *Molnár* János sümegi lakosok. A sümegi amerikai telep munkáltatására *Sümegi* Tivadar 10, *Zathurecky* Márton és *Németh* János 4—4 koronát adományoztak. Végül *Barcza* László felszólalva, fejtegette, hogy a Gazdakör Országos Biztosító Szövetkezete iránt élénk érdeklődés nyilvánul. A gazdaközönség zöme azonban a biztosítás ügyelei felől teljesen tájékozatlan. Minthogy Zalavármegyére nézve az anyaegyesület a főügynökséget elvállalta, e körülményre figyelmeztetve, ajánlja a választmány, hogy Sümeg és vidékére egy külön képviselőlet szervezzen, hogy a biztosító közönség az ügyet közelebbről megismerje. Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést eloszlatta.

— **Halálozások.** Sümeg polgárságának egyik érdekes alakja húnyt el *Vejcy* Jánosban. Városzerte *Vejcy* bácsinak szóltották a polgári körnek és a kávéháznak e legtörzsközebb alakját.

Szala varmegieban, Ohidi Benedek is vice sz. a varmegieban, Fines Janos nobilis, Pecsí András nobilis, Lamossy Peter, Tulok Miclos, Cziráky Mihály it valo Tizedes, Marton Kowacs, Beres Lukács, Szalay György, Markus Janos, Szabo Gaspar tizedes, Horvat Miclos, Csiba Mihály it valo waida, Nagy Balas vasarbiro, ezek it valo szolgallo uraim, Gómórey Mihály, — Tapolczai polgarok, Domian Marton biro, Agoston Baias, Ersek Ambrus, Jora Gaspar, Borbely Gaspar, Meszaros Jakap, Szócz Istvan, Az minemő Jobagia el ment volt Gómórey Ambrusnak Nagy Balashoz Mihályfalvaihoz. Nagy Mihály aitter bodor, mely Jobaginak törvenie volt az szemeliek elót, azért az törvenj kezében adta Gómórey Ambrusnak mind marhastul, vajahun mj marhaja wagian, mivel az Nagy Balas nem igazollotta . . . keresse az szeken elogh törtvent al Gómórey Ambrusne, mert, az polgár nem vart az orszag törvenie szerint, azért az, mint az törveni dictalta, az szerint exequallia.

† † † † *Lamossy Peter s. k.*
Lampert Istvan m. p.

(alatta 9 dró ostyába nyomott címeres pecsét).

Ezen 3 napi időközben kelt okiratokból kitétnik, hogy Gyömöre Ambrusné jobbágya Nagy Mihály, dacára annak, hogy több gyömörői neumes száz magyar forint erejéig kezeskedett

megszökése esatére, 1606. julius 26-án, mégis Mihályfalvára szökött Nagy Baláshoz, talán az alatt, míg a kezeségi okirat Sümegen kiállítatott. De nem igen vehette hasznát, mert a Veszprém, Vas és Zala varmegiei fő és alszolgabirák és esküdtek már ugyanazon évi julius hó 29-én mind marhástól kezébe adták Gyömöre Ambrusnak.

A kezeségi okirat elég érthetőleg és az akkori időkhöz képest elég szabatosan van megírva jó magyaros egyszerűséggel. Valami sümegi notarius írhatta.

Annál rosszabb magyarsággal és a bírósági végzések fogalmazása és formájának nagyon csekély ismeretével írta meg Lampert István vasvármegyei főszolgabiró a julius 29-én kelt határozatot. Pedig a három vármegye hat tisztviselője közül egyedül ő tanulván meg az írás mesterségét: társai között kimagasló okos embernek kellett lennie.

Néhai való Gyömöre Mihály uram sem értett a betűk formálásához, mert csak a keze keresztvonása és címeres pecsétjének lenyomata szegyenkedik a többi között az okirat alatt.

Érdekes volna kinyomozni, micsoda törvény vagy törvényes szokás alapján ültek össze „törvényekre” három vármegyének járási igazgatási tisztviselői és ítélkeztek zalavármegyei földesur és jobbágy dolgában.

Minthogy az írás és olvasásban egy kissé előbbre haladtunk azóta, szívesen felkérem az avatottakat: méltóztatassanak ez irányban buvázkodni, vagy a megfejtést nyilvánosságra hozni.

Gyömöre Vince.

A tavasz kezdetén még megünnepelte 80-ik születésnapját, azután a régi lábaja ágynak nyoma s nem is kelt föl többé. Május 19-én hűnyt el, temetése pedig 20-án délután ment végbe.

Kovács Ferenc a miskolci vasúti állomás vendéglőse, aki pár évvel előbb a sümegi Koronaszálló bérője volt, május 23-án Z. Egerszegen meghalt. Súlyos betegségében Abbáziában keresett enyhülést s innen visszatérve, szülővárosában érte utol a halál. 24-én helyezték örök nyugalomra. 39 évet élt. Halálát özvegye és hat kiskorú gyermeke siratja.

A Ramassetter-szobor bizottságának választmányja folyó hó 24-én Eitner Sándor elnök vezetésével gyűlést tartott, melyen az elnök bejelentette, hogy a kaszinó által rendezett hangverseny eredményeként 319 k. 87 f. folyt be. Ezután Sümegi Tivadar pénztáros terjesztette elő az alap állapotát. A bizottsághoz befolyt 1694 k. 48 f., ennek kamata 33 k. 20 f., a város kezelésében van 4927 k. 36 f., összesen 6654 k. 99 f. Kiadás volt 35 k. tehát a szoboralap 6619 k. 99 f. E kimutatást a gyűlés helyesléssel fogadta, majd megbizta a pénztárost és ellenőrt, hogy az ezután befolyó összegeket minden bizottsági gyűlés nélkül negyedévenként lapunkban közöljék. Végül felkéri a bizottság mindazokat, akiknél gyűjtőív van, hogy ezt minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Vizsgálat. Osorai Izidor, a ferencendiek tartományfőnöke május 23-án Sümegegre érkezett s a zárda kezelését megvizsgálta. Másnap távozott.

A kiskomáromi egyházkerületi r. k. tanítóköri évi rendes közgyűlést f. hó 9-én Kis-Komáromban tartotta meg. Ez alkalommal a kör Fekete József galamboki plebános, kerületi tanfelügyelő indítványára a kör volt elnökének, Pap József sümegi kántortanítónak a kör érdekében kifejtett buzgó, fáradhatatlan munkásságáért mély köszönettel adózott s midőn sajnálatát fejezte ki a kör elnökének távozásán, egyszersmind úszintén osztozik ama örömben, amely Sümegegre való megválasztásával érte. A gyűlés további folyamán a központból érkezett tételeket tárgyalta, Matisa József zalaújfalusi és Paller János bókaházai tanító gyakorlati tanítást tartottak.

A madarak védelme. A földmívelésügyi miniszter megbizta nagy tudósunkat, Hermann Ottót, hogy a madarakról munkát írjon. A munka, mely Hermann Ottó szép, zamatos stílusában ismerteti a madarakat, 100 színpes illusztrációval már megjelent. Ára 1 korona. Lelkészek és tanítók ingyen kapják meg, ha levelezőlapon kéri. Megrendelhető a földmívelésügyi miniszter VI. főosztályában.

Megyei gazdasági bizottság. A vármegyei gazdasági bizottságot a májusi törvényhatósági bizottsági közgyűlés hat évre újabb megalakította, tagjaivá választván: a zalaegerszegi járásban: Farkas József, Hácky Kálmán, Skublics Jenő, Szily Dezső, a novaiiban: Deák Mihály, az alsó-lendvaiiban: Hajós Mihály, a letenyeiben: Tamás Adám, a perlakiban: Szabó Imre, a csáktornyiban: Tóth István, a nagykanizsaiiban: Vízlendvay Sándor, a pacsaiiban: Bosnyák Géza, Koller István, a keszthelyiben Bogay Mátó, a sümegi ben Barcza László, Szűcs Zsigmond, a zalaszentgrótiiban: Batthyány József gróf, a tapolcaiiban: Györfly Pongrác és Hertelendy Ferenc vármegyei törvényhatósági bizottsági tagokat. A vármegyei mezőgazdasági bizottságnak hivatalból tagjai: Gruner Lajos közigazdasági előadó, Gerő Ferenc a XI. ker. magy. kir. kulturmérnöki hivatal főnöke, Simenszky Kálmán kir. erdőfelügyelő, Csanády Gusztáv dr. a keszthelyi gazdasági tanintézet igazgatója, Tuss Antal a tapolcai vinnellériszkola igazgatója, Wuest de Wellberg Jenő törvényhatósági m. kir. állatorvos és Balogh Sándor, az eszéki m. kir. folyammérnöki hivatal vezetője.

Iskolakötelesek. Az iskolaköteleseket összeíratta városunk előjárósága. A kimutatás szerint 3-5 éves fiú 117, leány 120, 6-12 éves fiú 415, leány 374, 12-14 éves fiú 98, leány 89 van. Az ovókötelesek száma tehát 237, az iskolaköteleseké 976, összesen 1213. Sümege népessége 5576, tehát a lakosság 21,76%-a ovó-és iskolaköteles.

Légahajó. A mi tavaszunkat ma már nem csak a golyák fecskék, hanem a léghajók is hirdetik. Évrol-évre elröppen felettünk egy-kettő. Folyó hó 21-én fél tizenkétkor Zala-Szent-Grót felett azonban nemcsak elröppött, hanem le is szállt. Aranyodon áthaladva, már olyan alacsonyan lébegtet, hogy a kötelek a földig értek. A benne levők egyike le is kiáltott, hogy fogják meg a köteleket. Egy fucska bele is kapaszkodott, de csak megest eleresztette. A léghajó tovább uszott. De csakhamar végképpen leereszkedett Polgár-város határában. Koháryné birtokán. Három katonatiszt, egy kapitány és két főhadnagy lépett ki belőle. A léghajót azután beszállították Zala-Szent-Grótra. A tiszteteket Berényi Jenő fogadta

magyaros vendégszeretettel. Hogy a levegő utasainak sok csodálójá volt, mondanunk sem kell.

A zalavölgyi h. é. vasút részvénytársaság igazgatóságába a vármegye részére fenntartott tagsági helyekre Batthyány József grófot és Haudek Agoston drt választotta meg a közgyűlés. Annak javaslatba hozatalára, hogy a tervezett vármegyei telefon-hálózat mi módon volna legelőszerűbben létesíthető, a közgyűlés a vármegye alispánja elnöklété alatt a főjegyző, főügyész, főszámvevő, főmérnök, továbbá Barcza László, Hertelendy Ferenc, Koller István, és Skublics Jenőből álló küldöttséget kérte föl.

Új szálló-tenyésztő telep. Darányi földmívelésügyi miniszter rendeletére az országos halászati felügyelőség egy tisztviselője beutazta a Balaton zalai részét s ott több helyütt kijelölte a haltenyésztő területeket.

Esküdtörzsek. Esküdtörzsi tárgyalás volt május 20-án a zalaegerszegi kir. törvényszéken. A törvényszék elnöke Staniszlavsky Adolf, szavazóbírák Szalay László és Skoda Aurél. Jegyző Csizsár Sándor. A közvédő Schneider Gábor kir. ügyész. Védő ügyvéd Kovács Vilmos dr. Tapolcáról. Az esküdtörzsi tagjai: Iványi Andor, Kéfer Ferenc, Országh Kálmán, Bárdi Ferenc dr. (főnök), Torda Imre, Vidóczy Ferenc (Csás), Kaszter Sándor, Viriusz Vince, Ellman Ödön, Antal Sándor, Hölcsy Sándor, Sümegi Tivadar; pótlagok: Kaszás Dezső és Eöry Béla. Az ügy a következő: Stern Vilmos móri születésű, 24 éves, izr. vallása tapolcai kereskedőt gyujtogatással vádolja a vádhatóság. A tárgyalás menetéből megtudja a közönség, hogy Stern Vilmos cipész mesterember volt. Egy kis bolti raktárba rakta a cipőket. A raktárocskát biztosította ezer koronáig. De csakhamar elégnék a cipők s ő cipők helyett pénzhez jut. Most már egy nagyobb boltot rak teli hitelbe hozott cipőkkel, de a vagyont lefoglaltatja az apósa s a hitelezőknek nincs mit foglalni. Az öreg ember megajándékozta a raktárral a leányát, Stern Vilmosnét, ami valóságban azt jelenti, hogy visszaajándékozta. A hitelezőknek megint koppan az álluk. Stern Vilmos most már hater koronáig biztosítja a raktárt. De a raktár megint leég. Azzal vádolják tehát, hogy ő gyújtotta föl, hogy gyorsabban gazdagodjék. A kir. ügyész erőteljesen rámutat az erkölcsök hanyatlására, mely mai időben a már szokássá vált hamis bukásokkal metelyként terjed. — Erősebb és világosabb bizonyítékok hiján azonban az esküdtörzsek a vádlottat nem nyilvánították bűnösnek s a törvényszék felmentette.

Boszu. Mike József sümegi timáregény valamiért haragudott Holicek József szintén timáregényre, aki ezelőtt Sümegeben dolgozott, most pedig Ujpesten van alkalmazva. Levelet irt lát Holiceknek: jöjjön haza, itthon jobb fizetést is kap. Holicek lépte ment. Folyó hó 19-én már itt volt Sümegeben apósánál, Jós Antalnál. E nap délutánján nevezettek néhány társukkal kimentek Barát József szőlőjébe. Mikor már a bortól Mikében ágaskodott a virtus, karót kapott s ezzel elkezdte Holiceket fejbe verni. A megtámadott ember futásnak eredt, Mike utána, a temetőnél elérte s újra rátámadva, Holiceket fojtogatni kezdte. Eközben egyik uja Holicek szájába került s ez le is harapta. Így végződött a boszu. Holicek vérbe borult fejjel jött be a rendőrségre, ahol az orvosok sebet kimosták. Mikét majd a bíróság veszi kérdőre, hogy forró boszuját lehitte.

Bolttörés. Május 24-re virradó éjjel Kovács Vilmos sümegi kereskedő boltját feltörték. Az ismeretlen tettesek a kirakat ablakát feszítették föl s ezen hatoltak be a boltba. Összeszedtek egy fiókból 8-10 kor. készpénzt, azután 5 doboz cigarettát, egy liter rumot, egy nagykést, diót, szentjános-kenyert. Ezzel megelégedtek. Egy másik fiókban volt 320 koronából egy fillért sem vittek el. Egyéb tárgyat is békében hagytak. Nagyon józan tolvajok követtek el a lopást, bizonyítja, hogy a boltban levő italokhoz hozzá sem nyúltak. A csendőrök erőteljesen nyomozzák a betörőket.

Öngyilkossági kísérlet. Dencs Jánosné sümegi 74 éves asszony nagyon hosszú idő óta beteg. Minthogy a halál csak nem akart kéréslen jönni, az elkeseredett asszony elhatározta, hogy erővel megidéz. Folyó hó 21-én fogott egy kést, s ezzel a nyakát elmetsette. Felépülése bizonytalan.

Aki csak egyszer ivott életében, az Karmasi János volt Gellénházán. Május 17-én egy rokona lakodalmán volt. Az italtól egy kissé jó kedve lett s noha semmi kellemetlenséget sem csinált, egy megrögzött dolgot, hogy reggel kiment a falu végére s nadrágszíjával felakasztotta magát.

Kőbányai palackos folyton frissen töltve, 1/10 literes üvegekben 16 kr. Együttal felhivom a t. közönség figyelmét az ementali, groi, imperial és sárvári romador sajtokra, továbbá a lipői

és juhturóra, melyek üzletemben 1/1 és 1 kilós bűdönyökben is kaphatók. Vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán friss szombathelyi frankfurter, pariser és szafaládé kapható. Ezenkívül állandóan tartok friss töltésű Regedei, Mohai, Petánci, Gieszküblí mattoni, Rohácsi Templom forrás, Saabator, Karlsbadi, Király és magyar selters, Kissingeri Rákóczy forrás savanyú és Hunyadi, Arany J., Erzsébet és Paula budai keserűvizet. Továbbá permeterezéshez szükséges kékgálla, kénvirág, ugyancsak a szőlőkötözéshez Jutafonál és Raffia hancs jutányosan szerezhető üzletemben. Bereckey Gyula, Sümege.

Sertésvész. Szóc, Deáki-puszta és Prága területén a sertésvész fölépített. A hatóság a zárlatot erendelte.

A tizenhárom aradi vértanú gyönyörű csoportképe fekszik előttünk művészi színhatással, remek korhűséggel megfestve. Az akvarelli műnyomatok s példánya meglepett bennünket, mert még nem volt alkalmunk a szabadságharc vértanúinak örökké dicső alakjait ilyen gyönyörű csoportozatban, ilyen magyaros motívumokkal megfestve szemlélhetni. E képen egy a megdicsőült tábornokok arcvonásainak feltűnő hasonlósága, mint az egyenruhák korhűsége és a plasztikai szépség, mellyel a tizenhárom alak egyöntetű jelenetű van csoportosítva, a festő művészetének tökéletességét igazolják. Előre látható tehát, hogy e kép egyike lesz a legnépszerűbb és legkedveltebb képeknek, melynek minden magyar család szobájában helye lesz és minden lakásnak díszére válik. Ajánljuk e képet, mely minden vidéki könyvkereskedésben, valamint a kiadónál Székely Aladárnál, Budapesten Klauzál-ucca, 6. sz. a.

Közgazdaság.

Védekezés az oidium ellen.

Szőlőink egyik legveszedelmebb betegsége az oidium (lisztharmat), mely már kora tavasszal megképezi a fiatal hajtásokon azokat a góccokat, amelyekből egész nyáron rajzik ki a veszedelmes gomba. Amint a bogó növekedik, belepi piszkos fehér porával és vagy megráncosítja vagy elrohasztja. Ellene nehezebb védekezni, mint a peronoszpóra ellen.

Általánosan kénport szoktunk ellene használni, beporozzuk vele a hajtást és a fűrtöt. De fontos, hogy most, a nyár kezdete előtt porozzunk, mert a baj keletkezését előzhetjük meg. A tiszta kénport legalább 3-4-szer, de sokszor 5-6-szor kell egy nyáron használnunk. Ugyanis a kénpor leginkább azzal hat, hogy belőle kénsav fejlődik, ami megöli a gombacsirát. Hogy azonban gombasav kifejthetessen, oda 15-20 C. fok melege van szükség.

Különösen nyár elején és ősszel, de meg akárhányszor nyár derekán is, a mieghajlatunk alatt alig van a napnak 2-4 ilyen meleg órája, az is rendszeren délközben.

A porozást pedig egész nap kell folytatni. A tiszta kénpor nem tapad a növényre, a legkisebb szellő leviszi. Azért nagy szerencse kell ahhoz, hogy a reggel és délután kifújtott kénport az a 2-3 meleg óra érje, különösen ha a hatás bekövetkezte előtt a pornak az éjszakát is tökélen kell tölteni, amikor a reggeli harmat is árt neki.

Ez az oka, hogy oly gyakran nem hat tiszta kedvezően a tisztakénpor használata és hogy a szőlős gazdáknak oly sokszor kell hiába porozni.

Ezen a bajon segít a kénporok egy új kompozíciója, a dr. Aschenbrand-féle rés-kénpor amelyet Magyarországon egy fővárosi előkelő kémiai gyáros állít elő. Ennek a pornak nagy mennyiségű preperált réz és mézhidrát tartalma van, ami a kifújtatott szert odatapasztja a növényhez és ott tartja addig, míg a levegő a kelő hőfokra felmelegedett. Ez a tulajdonsága a rés-kénpor hatását függetlenné teszi az időjárástól. A dr. Aschenbrand-féle rés-kénpor használata tehát már ebből az okból is összehasonlíthatlanul előnyösebb mint a tiszta kénpor.

Sokkal kevesebb is kell belőle, mint a tiszta kénporból, mert a légnyomabb kiporított réteg is, állandósága folytán elegendő arra, hogy a szőlőtörököt az oidiumtól megvédi.

Rész tartalma is sok mindenre jó. Számos tapasztalata van arra, hogy használatával megakadályozható, a megfelelő viszonyok között az első vagy az utolsó permeterezés. Sok gazda állítja, hogy megvédte szőlőjét az ési rohadás bizonyos nemétől. A rés-kénpor siettetni és elősegíti a szőlő-fürt érését és a mustot és a bort nem bűdösíti úgy, mint a tiszta kénpor.

Terjed is a használata, számos előkelő gazda tapasztalatairól küldi meg bárkinek aki érdeklődik, a Budapesten levő „Magyar Mesőgazdák Szövetsége”, mely a szert forgalomba hozza.

A szőlő

OIDIUM betegsége

ellen a legjobb szer a
Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNFOR,

Leszállított ára Budapesten: 50 kgos
szákokban a kg. 50 fillér; 10 5 és kgos
szákokban a kg. 54 fillér.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell
belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad,
a szél le nem fújja; ajánlatosabb — mert a
mustot nem büdösíti — mint a tiszta kénpor
vagy a kénmáj.

== A szőlő érését elretteti, a
termés minőségét javítja. ==

Sok termelő megtakarított vele egy per-
metezést a peronospora ellen és megrédte
vele szőlőjét az őszi rothadástól

Számos magyar gazda bizo-
nyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a
"Magyar Mezőgazdák Szövetkezete"
BUDAPEST, (V. Alkotmány-uca 31. sz.)

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki
megbízottak is.

Megbízott:

DARNAY KÁLMÁN,

Sümege.

Remek kivitelű

Képes Levelező-Lapok

10 darabonkint

30 és 20 fillérért,

valamint

Sümegei látképes levelező-lapok

dús választékban kaphatók

HORVÁT GÁBOR

könyvnyomda, könyv- és papírkereskedésében
Sümege.

A következő köszönet-nyilvánítás há bi-
zonyítékot ad egy még eddig nem eléggé
ismert, az általános jólét elősegítő gyógy-
szerről:

Bizonyítvány. Alulírott ezennel köszö-
netét nyilvánítja *Wilhelm Ferencs gyógy-
szerésztől Neunkirchen (Bécs mellett)*
1900. január hó 22-én megrendelt és a
posta által kézbesített *Wilhelm-féle csu-
s és köszvény-ellenes vértisztító-téért*. Neve-
zett tea a kívánt hatást megtette. Még
mielőtt felét elhasználtam volna, már 8
napon belül bal csipőmben és osontban
volt rettentő köszvényes fájdalmaim, me-
lyek minden gyógyszernek makacsul
ellenkeztek, annyira javultak, hogy az
ágyat elhagyhattam és üzleti teendőimet
ujra megkezdhettem.

Ajánlom mindazoknak, kik hasonló
bajban szenvednek, tegyenek kísérletet
*Wilhelm Ferencs gyógyszerésztől Neun-
kirchen (Bécs mellett)* kitűnő vértisztító
teájával.

1900. február 10.

Tisztelettel
v. 5-7
Barb. Huber neje
a Lóhoz címzett kanton tulajdonosnéja
Aesch-Neftenbach, Zürich, Svájc.

2085/ik. 1901. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegei kir. járásbíróság mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Antal
Ferencné Baksa Teréz végrehajthatónak,
Tar István és neje Baksa Erzsébet végrehaj-
tást szenvedő elleni 54 kor. 02 fil. tőkekö-
vetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében
az árverést a sümegei kir. járásbíróság terü-
letén levő a csáfordi 337. sz. tjkvben +
1106. hrsz. alatt felvett ingatlanból Tar
István és neje Baksa Erzsébetet illető fele
részre 1008 koronában ezennel megállapított
kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy
a fentebb megjelölt ingatlanok az 1901.
évi június hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor

Csáford községhezánál megtartandó nyil-
vános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alul is eladatni fog

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlan becsárának 10%-át vagyis 100 k. 80 fil
készpénzben vagy az 1881. évi LX t. c.
42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt i. m.
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni
avagy az 1881. LX tc 170 §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál előleges el-
helyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróság mint telekkönyvi ha-
tóság. Sümege, 1901. évi május hó 7-én.
Saághy kir. aljbíró.

VÁSÁROLJUNK MAGYAR RÉZGÁLICOT!

„Hungária“

műtrágya, kén-sav és vegyi ipar részv.-társaság gyárából.

Annak dacára, hogy hazánkban vannak gyárak, melyek kitűnő minőségű
rézgálicot (kék-követ) gyártanak, hazai kereskedőink egy kis része, de főleg oly
intézmények, amelyeknek hivatásos kötelességük volna, hogy a magyar ipart
támogassák, külföldön vásárolják a rézgálicot. Ez szerintünk nem felel meg a
magyar gazdaközönség intenczióinak és ezért közvetlen a t. gazdaközönséghez
fordulunk azon kérésünkkel, hogy csakis magyar gyártmányu rézgálicot vásároljon.

A magyar rézgálic jobb is mint a külföldi, mert mint a vegy-
elemzések bizonyítják, a kir. közjegyző által a gyártás színhelyén vett minták

99-61 és 99-36%.

rézsulfátot tartalmaznak, tehát minőség tekintetében a legkitűnőbb gyármány
érdekében kérjük a t. gazdaközönség támogatását.

*Minden oly rézgálic, mely a szőlő fűrt védjegyet nem tünteti fel, nem
tőlünk ered és azt a t. gazdaközönség ne vásárolja.*

Saját érdekében kérjük, hogy addig ne tessék rézgálicot vásárolni,
míg az árát alanti cégnél meg nem tudakolta.

A vegyelemzés minden elárúsító helyen megtekinthető.

Kapható:

MÁRKUS SALAMON FIA cégnél, SÜMEGEN.

Szóda és Raffia szőlőkötöző hánca is a legjutányosabb árban.

KOHN FESTVÉREK

vas- és gépkereskedők

— SÜMEGEN. —

Ajánlják az Urbanla,

Wermorel-rendszerű és Turul permetezőket

a legolcsóbb árt.

A „TURUL“ permetező magyar gyártmány és magyar találmány, kiemelhető
légkazánnal, elpusztíthatatlan és könnyen kezelhető.

Kézi és hátton hordható kénporozók 4 kor.-tól 27-ig.

Ajánlanak továbbá

szállítható és befalazható takaréktűzhelyeket,

konyha berendezési cikkeket

és mindennemű

GAZDASÁGI- és VARRÓ-GÉPEKET

a legjutányosabb áron és részletfizetésre is.